

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 42

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Όλγα Κεφαλογιάννη
2. Υπουργείο Εσωτερικών
3. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 864/11.1.2023 Αναφορά με θέμα:
«Ανακοίνωση Σωματίου Ελλήνων Ηθοποιών»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 864/1.1.2023 Αναφοράς της Βουλευτού κας Όλγας Κεφαλογιάννη, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠ.ΠΟ.Α., σας γνωρίζουμε τα εξής:

Επί της ουσίας της συζήτησης που έχει προκληθεί, παραθέτουμε τις κάτωθι διευκρινίσεις, επισημαίνοντας ωστόσο επί τη βάση της αναφοράς σας ότι το ΥΠΠΟΑ δεν έχει την αρμοδιότητα να τροποποιήσει το ΠΔ85/2022 καθώς αφορά αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών:

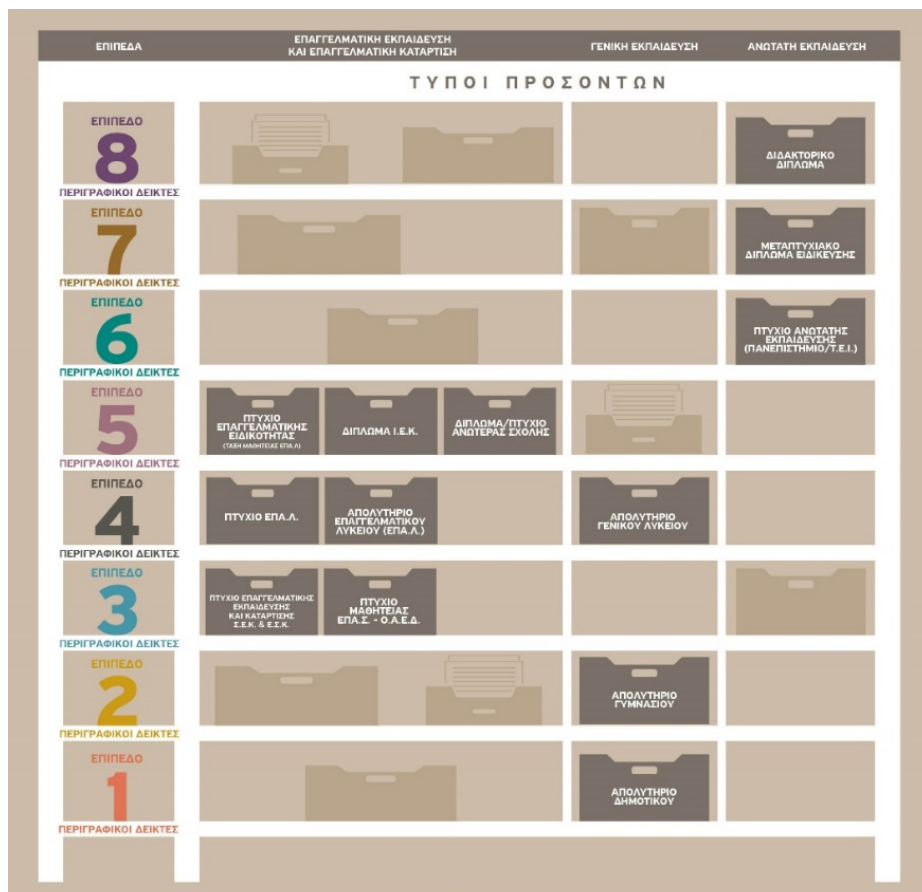
Ως προς το θέμα αν το ΠΔ 85/2022 «άλλαξε το επίπεδο» των τίτλων σπουδών των καλλιτεχνικών σχολών

Το ζήτημα αποτελεί πρωτίστως αρμοδιότητα των Εσωτερικών και Υπουργείων Παιδείας. Σε κάθε περίπτωση, οι τίτλοι σπουδών τόσο των δραματικών σχολών όσο και των σχολών χορού δεν άλλαξαν επίπεδο διά του ΠΔ 85/2022.

Ειδικότερα, οι τίτλοι των δραματικών σχολών είναι διαβαθμισμένοι στο επίπεδο 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων του ΕΟΠΠΕΠ από το 2015. Στο επίπεδο 5 ήταν και επί ΣΥΡΙΖΑ, δεν «κατέβηκαν» επίπεδο. Ενημερωτικά, στο επίπεδο 6 βρίσκονται οι τίτλοι σπουδών των ΑΕΙ και στο επίπεδο 4 είναι το απολυτήριο Λυκείου.

Για να τροποποιηθεί το επίπεδο των τίτλων σπουδών της οποιασδήποτε σχολής θα έπρεπε να τροποποιηθεί το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, όπως έχει διαμορφωθεί από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ΕΟΠΠΕΠ. Το ΠΔ 85/2022 δεν έχει καμία σχέση με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.

Ειδικότερα, ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ΕΟΠΠΕΠ, είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, εποπτευόμενο από τον Υπουργό Παιδείας. Είναι ο αρμόδιος φορέας για την ανάπτυξη του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ) και την αντιστοίχισή του με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF). Το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ) έχει 8 επίπεδα, τα οποία αποτυπώνονται στον κάτωθι πίνακα:

Η δράση υλοποιείται με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε. Πρόγραμμα ERASMUS+ (Άρθρα 2018-2020 του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για το Εθνικό Σχέδιο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, EOP-NCP).

Το γεγονός ότι δεν επήλθε οποιαδήποτε μεταβολή στο επίπεδο των τίτλων σπουδών των δραματικών σχολών συνεπάγεται αυτονοήτως ότι ισχύουν όλα όσα ίσχυαν διαχρονικά ως προς το δικαίωμα συμμετοχής των αποφοίτων σε κατατακτήριες εξετάσεις για την εισαγωγή σε πανεπιστημιακά τμήματα, κ.ο.κ.

Ως προς το επιχείρημα ότι «οι απόφοιτοι όλων αυτών των σχολών εξομοιώνονται με αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης»

Το ΠΔ 85/2022 στην παρ. 1 του άρ. 5 ορίζει σαφώς ότι στην κατηγορία ΔΕ δεν βρίσκονται μόνο οι απόφοιτοι Λυκείου. Βρίσκονται και όσοι έχουν μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση (δηλαδή το Επίπεδο 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων του ΕΟΠΠΕΠ), όπως και οι απόφοιτοι δραματικών σχολών.

Συνεπώς, η θέση ότι οι απόφοιτοι των ανώτερων δραματικών σχολών και των ανώτερων σχολών χορού εξομοιώνονται με αποφοίτους λυκείου είναι απολύτως ανακριβής σύμφωνα με το άρ. 5 παρ. 1 του ίδιου του ΠΔ 85/2022, καθώς η κατηγορία ΔΕ δεν περιλαμβάνει μόνο αποφοίτους λυκείου αλλά ρητά περιλαμβάνει και όσους έχουν μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση, πράγμα που αποσιωπάται στον δημόσιο διάλογο.

Προς επίρρωση του ότι οι απόφοιτοι ανώτερων δραματικών σχολών και σχολών χορού δεν εξομοιώνονται με αποφοίτους λυκείου μέσω του ΠΔ, παραθέτουμε τα εξής:

[α] Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Θεάματος Ακροάματος σε ανακοίνωσή της στις 18.12.2017 (επί ΣΥΡΙΖΑ δηλαδή) αναφέρει επί λέξει ότι «οι καλλιτέχνες βρίσκονται σε ένα επαγγελματικό αδιέξοδο, αφού αντιμετωπίζονται ως απόφοιτοι λυκείου, ενώ έχουν ξοδέψει πολλά χρόνια και πολύ χρήμα σε καλλιτεχνικές σχολές.»

[β] Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Θεάματος Ακροάματος κάλεσε σε συγκέντρωση διαμαρτυρίας τα μέλη της καλλιτέχνες έξω από το Υπουργείο Παιδείας στις 19.01.2018 (επί ΣΥΡΙΖΑ δηλαδή) με ανακοίνωση που κατέληγε επί λέξει στα εξής: «επειδή είναι προφανές ότι η πρόταση του Υπουργείου Παιδείας εξυπηρετεί συντεχνιακά συμφέροντα και υπογράφει τη θανατική καταδίκη των καλλιτεχνικών σπουδών στην Ελλάδα, είμαστε υποχρεωμένοι να δηλώσουμε την πρόθεσή μας να εναντιωθούμε στις μεθοδεύσεις του Υπουργείου με όλες μας τις δυνάμεις.»

Επιπλέον, υπάρχουν πολλαπλές προκηρύξεις (και επί περιόδου ΣΥΡΙΖΑ) από ΟΤΑ και οργανισμούς τους για την κάλυψη θέσεων ΔΕ Ηθοποιού ορισμένου χρόνου με κύριο προσόν το Δίπλωμα Υποκριτικής Ανωτέρων Δραματικών Σχολών. Το ότι θα έπρεπε να έχουν προκηρυχθεί οι θέσεις αυτές με άλλον τρόπο δεν αναιρεί το γεγονός ότι η δημόσια διοίκηση πολύ προ του ΠΔ85/2022 προέβλεπε τέτοιες θέσεις και τις αντιλαμβανόταν όχι ως λυκειακής αλλά ως μεταλυκειακής εκπαίδευσης.

Επομένως η ρητορική περί εξομοίωσης των πτυχίων των ως άνω αποφοίτων με αποφοίτους λυκείου δεν είναι νέα, είναι διαχρονική, και απηχεί το γενικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η χώρα επί δεκαετίες, δηλαδή αυτό της διαβάθμισης των σπουδών στις παραστατικές τέχνες.

Σε κάθε περίπτωση, ως γνωστόν, οι καλλιτέχνες εξαιρούνται από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ για την πρόσληψή τους στο Δημόσιο σύμφωνα με το άρ. 2 παρ. 2 περ. η του Ν. 4765/2021.

Το ΠΔ 85/2022 δεν αφορά σε καμία περίπτωση προσλήψεις αποφοίτων καλλιτεχνικών σχολών για καλλιτεχνικό και καλλιτεχνικό-εκπαιδευτικό έργο στο Δημόσιο, και δεν έχει μεταβάλλει τίποτα σε σχέση με την πρόσληψη και αμοιβή καλλιτεχνών στο Δημόσιο

Επίσης το συγκεκριμένο ΠΔ δεν αφορά τις προσλήψεις που κάνει το Υπ. Παιδείας (π.χ. θέσεις σε σχολεία), γιατί ακολουθεί δικό του προσοντολόγιο.

Συνεπώς, στ' αλήθεια το ΠΔ δεν αφορά καθόλου:

- προσλήψεις αποφοίτων δραματικών σχολών, σχολών χορού, ωδείων κ.λπ. ως καλλιτεχνών στο Δημόσιο και σε εποπτευόμενους φορείς
- προσλήψεις αποφοίτων δραματικών σχολών, σχολών χορού, ωδείων κ.λπ. ως καθηγητών σε σχολεία, ή σχολές
- προσλήψεις αποφοίτων δραματικών σχολών, σχολών χορού, ωδείων κ.λπ. στον ιδιωτικό τομέα

Επιπροσθέτως, το ΠΔ δεν επηρεάζει αρνητικά την βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη όσων απασχολούνται στο Δημόσιο. Ειδικότερα, με την υπ' αρ. ΔΙΠΑΑΔ/ΠΡΟΣ/429/οικ.20353/30.12.2022 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματέως Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών ορίζεται ρητά ότι (σελ. 18): «Επίσης, επισημαίνεται ότι αναφορικά με τους μουσικούς των ΟΤΑ και των νομικών προσώπων αυτών, διατηρούνται σε ισχύ ως ειδικότερες, οι διατάξεις του άρθρου 26 παρ. 8 του Ν. 4325/2015, καθώς και του π.δ. 476/1981».

Περαιτέρω, ως προς το θέμα ότι το ΠΔ υποβαθμίζει «τους εργαζόμενους αυτούς στην κατηγορία ΔΕ από την κατηγορία ΤΕ» επισημαίνεται ότι δεν επηρεάζονται μισθολογικά όσοι έχουν ισοτιμία με ΤΕΙ (όπως πχ όσοι απόφοιτοι ανώτερων σχολών δραματικής τέχνης και χορού έχουν κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχει το άρ. 79 του Ν. 4481/2017) καθώς σύμφωνα με το άρ. 9 του Ν. 4354/2015 ορίζεται ότι:

«Μισθολογικά κλιμάκια και κατάταξη των υπαλλήλων

1. Τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπάλληλων των κατηγοριών:

-Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών ημεδαπής ή αλλοδαπής,....»

Τέλος επισημαίνεται ότι το θέμα της ισοτιμίας των τίτλων σπουδών των δραματικών σχολών δεν επιλύθηκε επί ΣΥΡΙΖΑ, παρά τις προσπάθειες της τότε Υπουργού Πολιτισμού. Λυδίας Κονιόρδου, και τελικά αυτό που κατέληξε να γίνει με την διάταξη του άρ. 79 του Ν. 4481/2017 ήταν να παγιωθεί ο διαχωρισμός των αποφοίτων βάσει του οροσήμου της 10ης Ιουνίου 2003: Πριν από το σημείο αυτό έχουν ισοτιμία με ΤΕΙ, ενώ μετά το σημείο αυτό, δεν έχουν. Αυτή λοιπόν είναι η αφετηρία του ζητήματος και όχι το ΠΔ.

Οι ενέργειες της παρούσας Κυβέρνησης για το ευρύτερο ζήτημα της διαβάθμισης και αναβάθμισης των σπουδών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει στο πλαίσιο προηγούμενων ερωτήσεων και αναφορών στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου (ενδεικτικά παραπέμπουμε στην απάντησή μας στην με αριθμ. Πρωτοκόλλου 2620/10.6.2022 Αναφοράς του Βουλευτή κ. Νικήτα Κακλαμάνη, διαθέσιμη εδώ: https://www.hellenicparliament.gr/Koinovouleftikos-Elenchos/Mesa-Koinovouleutikou-Elegchou?pcm_id=3bbc180b-009a-40b6-bad2-aeb400b911a3) η παρούσα πολιτική ηγεσία έχοντας ως προτεραιότητα την συνολική και όχι αποσπασματική επίλυση του ζητήματος της εν γένει διαβάθμισης των Σχολών Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης και παρά το γεγονός ότι η πανδημία της νόσου COVID-19 εκ των πραγμάτων καθυστέρησε την όποια εξέλιξη στο εν λόγω ζήτημα, (καθώς οι δομές καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, παρέμειναν κλειστές για εξαιρετικά μακρό χρονικό διάστημα, κατά το οποίο όφειλαν να προσαρμοστούν και να ανταπεξέλθουν στις νέες συνθήκες της διαδικτυακής διενέργειας μαθημάτων), ήδη από το 2021 απέστειλε προς όλες τις σχετιζόμενες με την καλλιτεχνική εκπαίδευση εποπτευόμενες δομές του ΥΠΠΟΑ επιστολή, δια της οποίας καλούσε όλες τις εν λόγω δομές να διαμορφώσουν σαφή πρόταση για τον εκσυγχρονισμό τόσο του οργανωτικού – λειτουργικού πλαισίου του εκάστοτε φορέα, όσο και του εκπαιδευτικού πλαισίου. Συγκεκριμένα, ζητήθηκε ειδικώς από τις εποπτευόμενες δομές καλλιτεχνικής εκπαίδευσης του ΥΠΠΟΑ να διαμορφώσουν πρόταση σχεδίου νόμου για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου κάθε φορέα καθώς και να διαμορφώσουν προτεινόμενο το πρόγραμμα σπουδών τους με σύστημα διδακτικών μονάδων (ECTS). Παράλληλα απεστάλη και σχετικό αίτημα στο Υπουργείο Παιδείας για την δημιουργία κοινών ομάδων εργασίας για την επεξεργασία των προτάσεων αυτών.

Το Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης και η Κρατική Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης απέστειλαν τέτοιες προτάσεις. Η Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου απέστειλε ένα σύντομο υπόμνημα ενώ η Δραματική Σχολή του ΚΘΒΕ δεν απάντησε ποτέ.

Κατά τον χρόνο κατά τον οποίο τέθηκε στον δημόσιο διάλογο το ζήτημα με αφορμή το ΠΔ 85/2022 βρισκόταν εν εξελίξει η συγκρότηση διυπουργικών ομάδων εργασίας ανά τύπο σχολής, αποτελούμενες από το σύνολο των εμπλεκόμενων μερών, οι οποίες θα επεξεργάζονταν τις εν λόγω προτάσεις κάθε φορέα με στόχο τόσο τον εκσυγχρονισμό του εν πολλοίς εξαιρετικά απαρχαιωμένου θεσμικού πλαισίου τους, όσο και τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών με απώτατο σκοπό μεταξύ άλλων και την διαβάθμιση των δομών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης

Πλέον μετά και την σύσκεψη υπό τον Πρωθυπουργό στις 9.1.2022 (πρώτη φορά Πρωθυπουργός συγκαλεί σύσκεψη για το θέμα της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης) αποφασίστηκε οι εν λόγω Επιτροπές να σχεδιάσουν ακαδημαϊκούς δρόμους που θα έχουν ως αποτέλεσμα την ύπαρξη για πρώτη φορά δημόσιων δωρεάν ανώτατων σπουδών παραστατικών τεχνών στη χώρα μας. Οι εν λόγω ομάδες συγκροτήθηκαν και ανακοινώθηκαν ήδη και τις αμέσως επόμενες ημέρες θα ξεκινήσουν τις συνεδριάσεις.

Περαιτέρω, αναγνωρίζοντας τις ιδιαιτερότητες του καλλιτεχνικού επαγγέλματος ψηφίσθηκαν ήδη στις 2.2.2023 δύο διατάξεις, όπως εξάλλου ο ίδιος ο Πρωθυπουργός είχε εξαγγείλει.

Σύμφωνα με την πρώτη ρύθμιση, επεκτείνεται και στους ΟΤΑ, υφιστάμενη διάταξη που αφορούσε σε εποπτευόμενους φορείς, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ του Δημοσίου, σύμφωνα με την οποία οι αποδοχές των καλλιτεχνών καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των συναρμόδιων υπουργών. Η ως άνω ρύθμιση κατέστη αναγκαία, προκειμένου να μην

καταλείπεται καμία αμφιβολία ότι και στους ΟΤΑ, οι αποδοχές των καλλιτεχνών, καθορίζονται με ειδικό τρόπο, ως αναγνώριση της ιδιαίτερης φύσης της εργασίας τους.

Και τούτο διότι, παρόλο που όπως προελέχθη το ΠΔ 85/2022 δεν αφορά καθόλου προσλήψεις καλλιτεχνών στο Δημόσιο, καθώς αυτές εξαιρούνται ρητά (Αρ. 2 παρ. 2 περ. η Ν. 4765/2021) υπήρχε μια ανησυχία ότι ορισμένοι δήμοι ενδεχομένως δεν ακολουθούν τη διαδικασία πρόσληψης και αμοιβής που ακολουθούν οι εποπτευόμενοι φορείς του ΥΠΠΟΑ. Πρόθεση της κυβέρνησης είναι να μην καταλείπονται αμφιβολίες ως προς τη διαδικασία και οι καλλιτέχνες που προσλαμβάνονται από ΟΤΑ να μην αντιμετωπίσουν τέτοια ζητήματα.

Για τον λόγο αυτό προτείνουμε μία ουσιαστική και οριστική λύση επεκτείνοντας στους ΟΤΑ μία διάταξη που ισχύει ήδη σε άλλους φορείς του Δημοσίου, π.χ. στους εποπτευόμενους φορείς του ΥΠΠΟΑ και συγκεκριμένα την διάταξη του άρ. 22 παρ. 6 του Ν. 4354/2015. Το μπαλέτο της Εθνικής Λυρικής Σκηνής δεν προσλαμβάνει χορευτές βάσει εκπαιδευτικής βαθμίδας, το Εθνικό Θέατρο δεν προσλαμβάνει ηθοποιούς βάσει εκπαιδευτικής βαθμίδας, και δικαίως. Δηλαδή με απλά λόγια: όταν το Εθνικό Θέατρο θέλει να προσλάβει ηθοποιό δεν θέτει κανένα κριτήριο σχετικά με το εάν ο εν λόγω ηθοποιός έχει πτυχίο και ποιο, αλλά αρκεί να είναι κατάλληλος για τον ρόλο. Αντιστοίχως, ούτε στην Εθνική Λυρική Σκηνή, ούτε στην Κρατική Ορχήστρα Αθηνών ή στους λοιπούς εποπτευόμενους από το ΥΠΠΟΑ φορείς, το ζήτημα της εκπαιδευτικής βαθμίδας, δηλαδή το εάν ο υποψήφιος καλλιτέχνης έχει ή όχι πτυχίο και ποιο παίζει ρόλο στην πρόσληψη και στην αμοιβή του. Άλλοι είναι οι τρόποι αξιολόγησης του καλλιτεχνικού έργου, και στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα. Προκειμένου να αποφευχθούν ηθελημένες και μη παρανοήσεις, αυτό δεν σημαίνει ότι τα πτυχία της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης δεν έχουν σημασία. Σημαίνει ότι στη διαδικασία πρόσληψης ακολουθείται μία άλλου τύπου αξιολόγηση που δεν ακολουθεί τη μοριοδότηση τύπου ΑΣΕΠ.

Σύμφωνα με δεύτερη ρύθμιση, εξαιρείται ρητά από το πεδίο εφαρμογής του ΠΔ 85/2022, η απασχόληση καλλιτεχνών για την παροχή αμιγώς καλλιτεχνικού έργου σε φορείς του δημοσίου τομέα. Με την ρύθμιση αυτή αποτυπώνεται και νομοθετικά αυτό το οποίο είχε εξ αρχής διασαφηνιστεί από την Κυβέρνηση, ότι δηλαδή η απασχόληση με οποιαδήποτε σχέση εργασίας καλλιτεχνών εξαιρείται από το ΠΔ 85/2022, εφόσον αφορά σε παροχή αμιγώς καλλιτεχνικού έργου. Επιπλέον εξαιρείται και ως προς τις προσλήψεις εκπαιδευτικών καλλιτεχνικών κλάδων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπου ισχύει και εφαρμόζεται διακριτό προσοντολόγιο. Η ρύθμιση επιβεβαιώνει επίσης ότι η εφαρμογή του ΠΔ δεν συνεπάγεται την οποιαδήποτε μετατροπή υφιστάμενων θέσεων καλλιτεχνών βαθμίδας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης σε θέσεις βαθμίδας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Επιπλέον τα τελευταία χρόνια επενδύσαμε στις υποδομές των σχολών αυτών. Για παράδειγμα, τα κτήρια που φιλοξενούν την ΚΣΟΤ και την ΚΩΘ αναβαθμίζονται, τα έργα αυτά έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και οι μελέτες έχουν ήδη εγκριθεί.

Ολοκληρώνουμε τέλος το έργο της Πύλης Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης: Το έργο αποτελείται από δύο βασικούς άξονες: α) τη δημιουργία μιας ψηφιακής και διαρκώς εμπλουτιζόμενης Βάσης Δεδομένων και β) τη δημιουργία Ψηφιακής Πλατφόρμας με στόχο την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των συναλλασσόμενων, τη μείωση της διοικητικής γραφειοκρατίας, την απλούστευση και προτυποποίηση των υπηρεσιών, ενώ δεν θα απαιτείται η αυτοπρόσωπη παρουσία του συναλλασσόμενου με τις Υπηρεσίες.

Ο Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
Νικόλας Γιατρομανωλάκης